

ARENDONK, WAMPENBERG 72 (FASE 1)

Nota landschappelijk bodemonderzoek en proefsleuvenonderzoek: Programma van maatregelen.

RAPPORT NR. 1222

Titel

Nota landschappelijk bodemonderzoek en proefsleuvenonderzoek Arendonk, Wampenberg
72 (fase 1): Programma van maatregelen

Auteur(s)

Kevin Bouckaert, Mitchell van Baal & Jeroen Verrijckt

Erkende archeoloog

2015/00053 - Jeroen Verrijckt

Projectnummer J. Verrijckt

2022-482

Projectnummer Onroerend Erfgoed

2023B142 (LBO)

2023B243 (PS)

Plaats en datum

Beerse, 17/02/2023

INHOUD

Inhoud.....	2
1 Administratieve gegevens	3
2 Gemotiveerd advies	4
2.1 Aanleiding vooronderzoek.....	4
2.2 Resultaten vervolgonderzoeken	4
2.2.1 Landschappelijk bodemonderzoek	4
2.2.2 Proefsleuvenonderzoek.....	5
2.1 Impactbepaling van de geplande werken.....	7
2.2 Kennisvermeerderingspotentieel en aanbevelingen.....	7
3 lijst met figuren.....	9

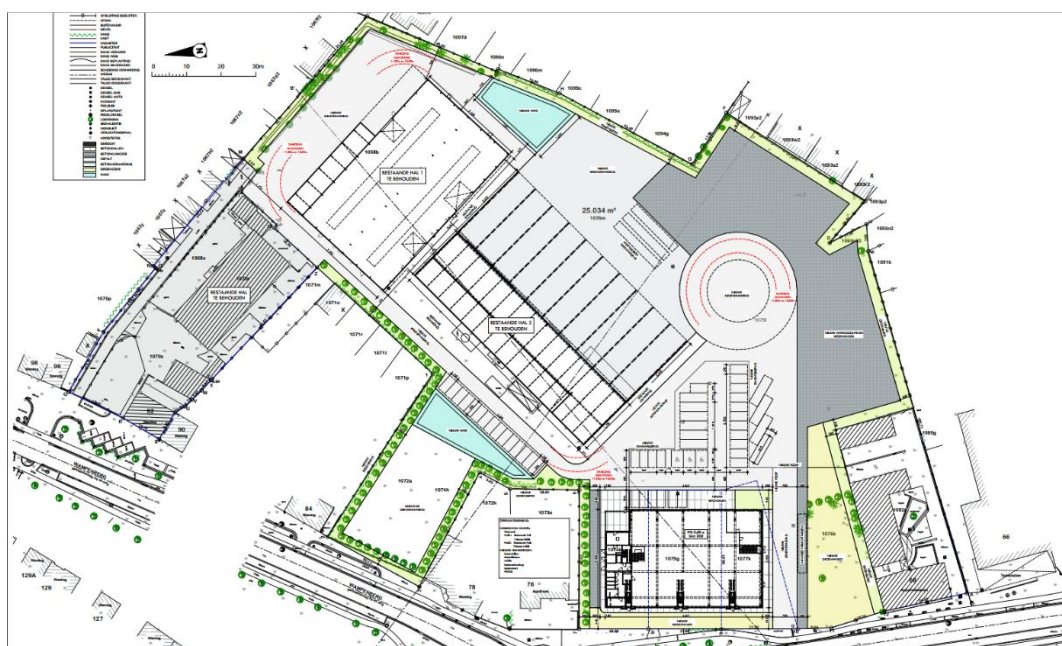
1 ADMINISTRATIEVE GEGEVENS

Projectcode J. Verrijckt		2022-482
Projectcode Onroerend Erfgoed	Landschappelijk bodemonderzoek	2023B142
	Proefsleuvenonderzoek	2023B243
Locatie	Provincie	Aniwerpen
	Gemeente	Arendonk
	Straat	Wampenberg
Kadastrale gegevens	Gemeente	Arendonk
	Afdeling	1
	Sectie	A
	Percelen	1068b, 1076m, 1075l, 1072a, 1074h, 1074k, 1075g, 1077k, 1076k, 1082r, 1093f2, 1093y2
Coördinaten	Noord	X: 200695.54 Y: 224607.38
	Oost	X: 200740.49 Y: 224566.61
	Zuid	X: 200609.82 Y: 224424.44
	West	X: 200558.95 Y: 224528.28
Oppervlakte plangebied		Ca. 21.200 m ²
Oppervlakte onderzoeksgebied fase 1		Ca. 2.391 m ²
Erkend Archeoloog		2015/00053 – Jeroen Verrijckt

2 GEMOTIVEERD ADVIES

2.1 Aanleiding vooronderzoek

De aanleiding van het vooronderzoek met ingreep in de bodem kadert in de uitvoering van het programma van maatregelen zoals opgemaakt in de archeologienota met ID 13207 en projectcode 2019K34.¹ Deze archeologienota werd opgemaakt naar aanleiding van de geplande afbraak van verschillende gebouwstructuren en de opbouw van een nieuwe hal en een toonzaal + woningen aan de Wampenberg te Arendonk. Meer informatie over de aanleiding van het vooronderzoek is terug te vinden in het verslag van resultaten.

Figuur 1: Inplantingsplan (bron: initiatiefnemer)

2.2 Resultaten vervolgonderzoeken

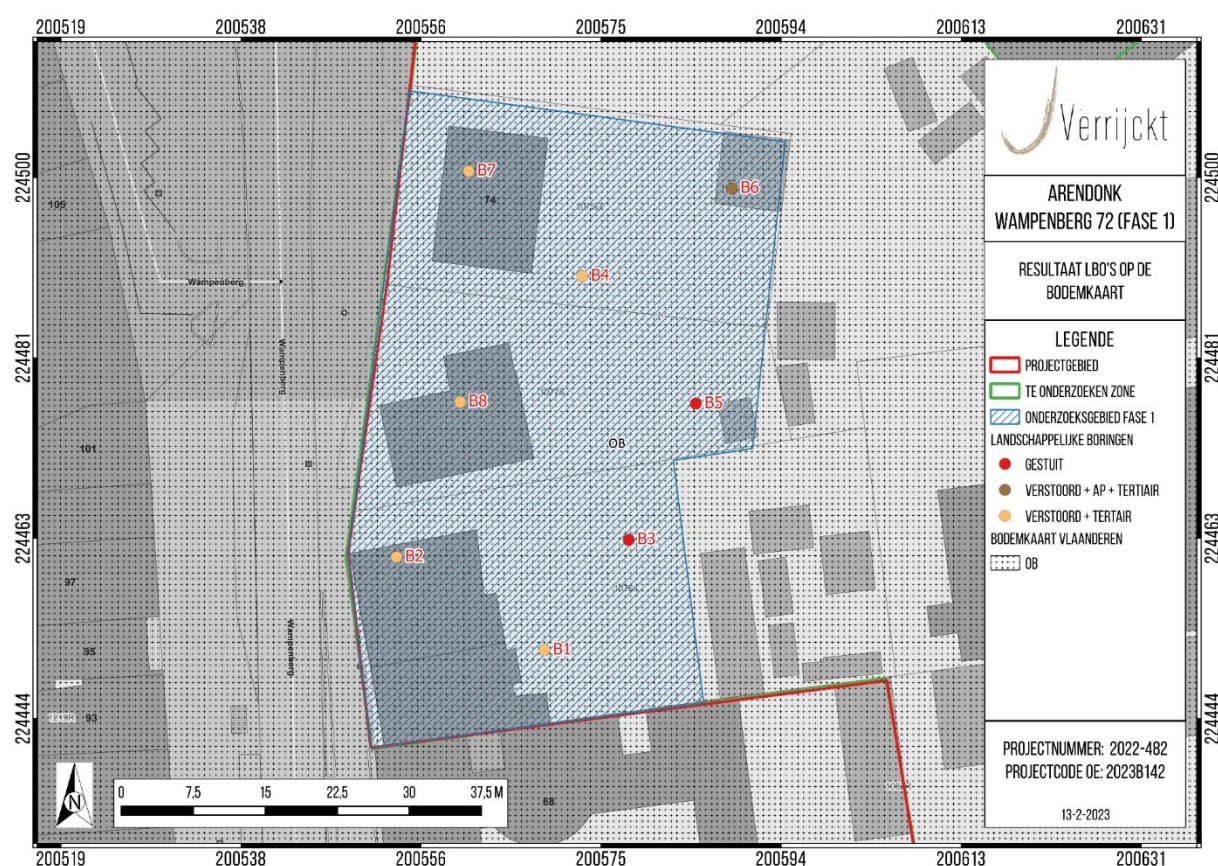
2.2.1 Landschappelijk bodemonderzoek

De uitgevoerde landschappelijke boringen hebben uitgewezen dat de bodemopbouw over het gehele onderzoeksgebied van fase 1 sterk verstoord is. Alle boringen vertonen een (recent) verstoorde bovengrond. De verstoring reikt daarbij tot een diepte van 120 tot 180 cm -mv. Boringen B3 en B5 werden gestuit op een diepte van respectievelijk 70 en 60 cm. Enkel bij boring B6 is onder de verstoring, op een diepte van 40 cm, nog een oude ploeglaag/bouwvoor of Ap-horizont waargenomen. Bij de overige boringen (B1, 2, 4, 7 en 8) bevindt de verstoorde bovenlaag zich onmiddellijk op wit of (licht)bruin matig grof zand. Bij boring B7 bestaat de bovenste laag uit 'verrommeld' dekszand.

¹ VERRIJCKT J., 2019b

Het landschappelijk bodemonderzoek heeft aangetoond dat er binnen het onderzoeksgebied van fase 1 geen paleo- of podzolbodem meer aanwezig is. Hierdoor is de kans op het aantreffen van *in situ* bewaarde steentijdartefactensites zo goed als uit te sluiten. Hierdoor zijn geen boringen in functie van steentijdartefactensites noodzakelijk.

Ondanks de sterk verstoorde bodemopbouw is het evenwel niet uit te sluiten of er nog restanten aanwezig zijn van historische bebouwing binnen het terrein. Op historische kaarten (Ferrariskaart, Atlas der Buurtwegen, Vandermaelenkaart, ...) zijn er namelijk gebouwen afgebeeld langsheen de straatzijde van de huidige Wampenberg. Hiervan kunnen nog archeologisch waardevolle sporen/muren bewaard gebleven zijn. De aanbeveling is dan ook om – ondanks de verstoringsgraad – over te gaan tot een proefsleuvenonderzoek.

Figuur 2: Resultaat landschappelijke bodemonderzoek op de bodemkaart (© J. Verrijckt bv)

2.2.2 Proefsleuvenonderzoek

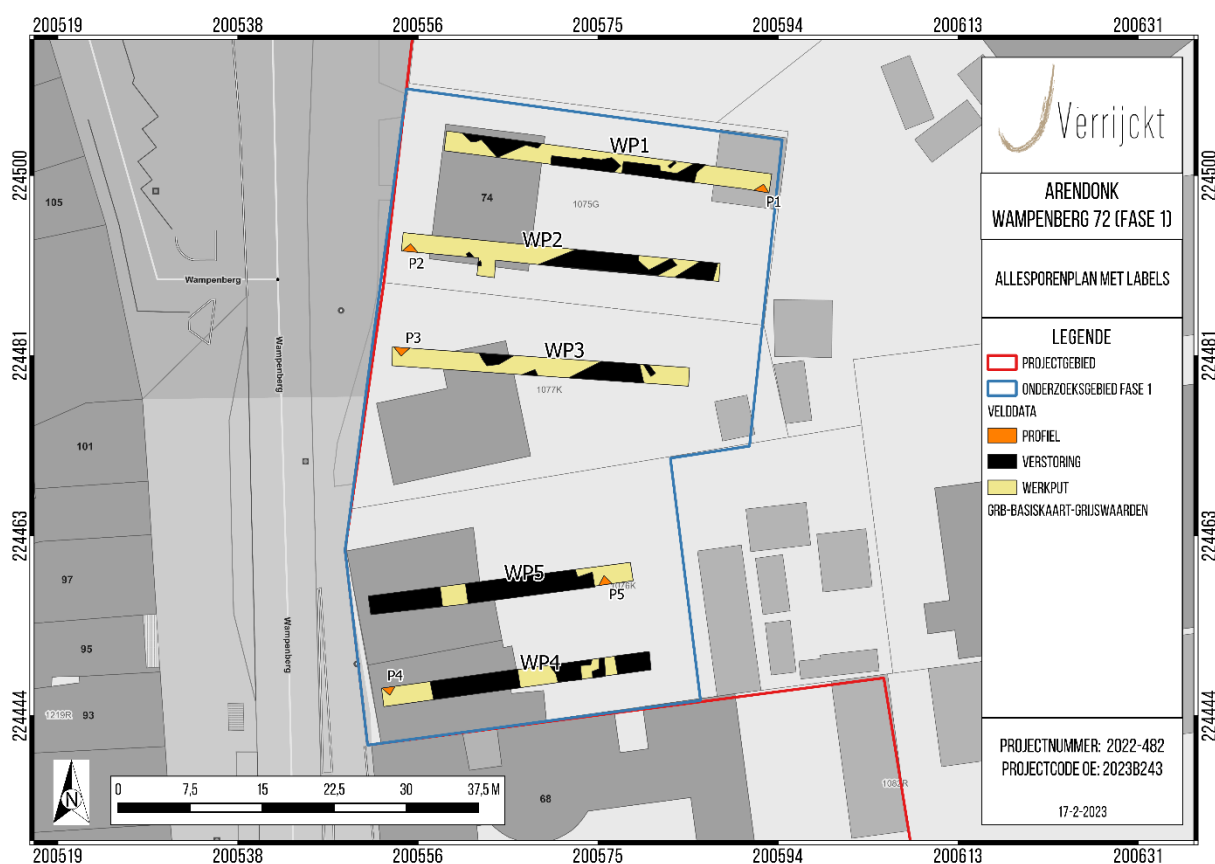
Het maaiveld binnen het onderzoeksgebied bevindt zich volgens de opmetingen tussen ca. 28,0 en 28,4 m +TAW. Het archeologisch vlak bevindt zich tussen ca. 27,0 en 27,7 m +TAW, op een diepte van ca. 50 en 110 cm onder het huidige maaiveld.

Er werden bij het proefsleuvenonderzoek in totaal vijf landschappelijke profielen geregistreerd. Profiel P1 vertoont onder een verstoorde laag een oude bouwvoor of ploeglaag (Ap-horizont). Deze Ap-horizont bestaat uit donkergrijs, sterk humusrijk zand. Op een diepte van 70 cm werd een C1-horizont aangesneden bestaande uit lichtbruin zand. Dit zand rust op een bruine veenlaag dat gevormd is in

de periode van het Bølling/Allerød-interstediaal. Onder deze venige laag komt een C2-horizont voor van geel zand. Bij profiel P2 bevindt zich onder een relatief dikke, humusrijke Ap-horizont (plaggenbodem) Podzolvorming. Zowel een E- als een Bh- en Bs-horizont komen hier nog voor. Onder een BC-overgang werd de C-horizont aangesneden op een diepte van 1 meter -mv. De C-horizont bestaat hier uit geel zand. Profiel P3 vertoont een ca. 95 cm dik pakket bestaande uit donkergrijs humusrijk zand met baksteen (Ap-horizont). Hieronder werd een C1-horizont van lichtbruin zand en een C2-horizont van geel zand aangesneden. De bovenste laag van profiel P4 is een verstoorde laag van donkergrijs zand. Deze laag bevindt zich onmiddellijk op de gele C-horizont, op een diepte van 55 cm -mv. Profiel P5 vertoont onder een geroerde laag van bruin, lichtbruin en grijs gevlekt zand een Ap1- en een Ap2-horizont. De Ap1-horizont bestaat uit donkergrijs, humusrijk zand, terwijl de Ap2-horizont bestaat uit donkergrijs-bruin, humusrijk zand met heel wat bioturbatie. Hier werd de C-horizont aangesneden op een diepte van 115 cm -mv dat bestaat uit geel zand.

Tijdens het vooronderzoek met ingreep in de bodem in de vorm van proefsleuven werden geen archeologische sporen aangetroffen. Wel werden er een aantal verstoringen aangesneden en op plan gezet. Deze hebben grotendeels te maken met de toenmalige, recente bebouwing op het terrein.

Gezien er geen archeologisch relevante sporen werden aangetroffen, biedt het onderzoeksgebied geen bijdrage voor een potentiële kennisvermeerdering van dit terrein en de onmiddellijke omgeving. Er is geen verder archeologisch onderzoek noodzakelijk. De aanbeveling is dan ook om het onderzochte terrein vrij te geven.

Figuur 3: Allesporenplan met labels (© J. Verrijckt bv)

2.1 Impactbepaling van de geplande werken

De opdrachtgever plant op het terrein enerzijds de afbraak van verschillende bestaande structuren op het terrein, en anderzijds de bouw van een hal en een nieuwe toonzaal waarboven zich ook verschillende eengezinswoningen zullen worden ingericht. Een aantal gebouwen blijven behouden. Hierbij worden eventueel in het plangebied aanwezige archeologische waarden onherroepelijk vernietigd. De aard en omvang van de ingrepen worden hieronder beschreven.

- De afbraak van twee woningen langsheen de straatzijde incl. de bijhorende tuinrichting en bijgebouwen; de twee zuidoostelijke hallen en de centraal gelegen chalet. In totaal betekent dit dat er een oppervlakte van ca. 4900 m² zal worden afgebroken.
- De bouw van een nieuwe hal (opp. ca. 1870 m²) met open halstructuur aanpalend aan de centrale hal die behouden blijft. Deze zal zich op maaiveldhoogte bevinden en wordt gefundeerd door middel van poeren. De funderingen zullen een uitgraving betekenen van ca. 60 cm. Voor de vloeropbouw wordt er gerekend met een afgraving van 40 cm. Lokaal zal de riolering zich dieper bevinden.
- De bouw van een nieuwe toonzaal (incl. kantoor) met boven de zaal vijf duplexappartementen. Deze heeft een oppervlakte van ca. 1530 m². Deze zal voor een groot deel onderkelderd worden, waarbij tot op 3,90 m onder het huidige maaiveldniveau zal gegraven worden. Voor het niet-onderkelderde gedeelte zal de vloerplaat op ca. 60 cm diepte uitgegraven worden, de funderingen dieper. Langsheen het gebouw zal de riolering eveneens dieper worden uitgegraven.
- Het omliggende terrein zelf zal, met uitzondering van de te behouden gebouwen en het noordwestelijke perceel met grindverharding, opnieuw ingericht worden waarbij de nieuwe asfaltverharding een afgraving van 60 cm zal zorgen. Voor de waterdoorlatende betonklinkers en de betondallen is dit 50 cm, en voor de omliggende groenaanleg/buffer en wadi's 30 cm. Lokaal kan dit afhankelijk van de terreinsituatie variëren. In totaal zal deze nieuwe inrichting van het terrein uitgevoerd worden op een oppervlakte van ca. 1,28 ha.

2.2 Kennisvermeerderingspotentieel en aanbevelingen

Het proefsleuvenonderzoek leverde geen relevante archeologische sporen op. Hierdoor kan geconcludeerd worden dat er binnen de contouren van het plangebied geen archeologische site aanwezig is. Aangezien er geen archeologische site aanwezig is, is er geen verder archeologisch onderzoek noodzakelijk.

Er wordt een advies gegeven om de terreinen vrij te geven.

De resultaten van het uitgevoerde vooronderzoek binnen deze nota bleken voldoende om het ontbreken van potentieel op kennisvermeerderingen bij verder archeologisch onderzoek te staven. Volgens artikel 5.2. van de Code van Goede Praktijk is verder vooronderzoek dan ook niet aangewezen. De archeologienota kan, conform de Code van Goede Praktijk, als volledig beschouwd worden.

Indien tijdens de werkzaamheden toch archeologische resten worden aangetroffen, blijven de bepalingen voor het melden van toevondsten van kracht. Deze bepalingen zijn terug te vinden in

artikel 5.4.1 van het Onroerenderfgoeddecreet. Eventuele toevalsvondsten dienen binnen drie dagen na ontdekking gemeld te worden bij Onroerend Erfgoed.

3 LIJST MET FIGUREN

Figuur 1: Inplantingsplan (bron: initiatiefnemer)	4
Figuur 2: Resultaat landschappelijke bodemonderzoek op de bodemkaart (© J. Verrijckt bv)	5
Figuur 3: Allesporenplan met labels (© J. Verrijckt bv).....	6